

ELŐSZÓ

Szent Ágoston püspök és egyháztanító 354. november 13-án született az észak-afrikai Thagaste városában. Tanulmányait Madaurában, Karthágóban majd Rómában végezte. Édesapja Patricius pogány, édesanyja Monika viszont keresztény volt, aki fiát is e szellemben nevelte, Ágoston tehát már gyermekként találkozott a hittel. Tanulmányai során a karthágói nagyvárosi élet egy rövid időre eltérítette őt a kereszténységtől. Egy kapcsolatából fia is született, Adeodatus.

Cicero Hortensius című dialógusa irányította figyelmét a metafizika felé, melynek tanulmányozása révén a filozófiában találta meg az igazi boldogság lehetőségét. Útkeresés közben egy rövid ideig a manicheizmus és a szkepticizmus felé is kitekintett. A manicheizmust a dualizmus (örök jó és örök rossz szembenállása) mellett az askézis jellemezte, iráni, buddhista és keresztény elemeket vegyítve. Végül azonban Szent Ambrus prédikációi és a keresztény újplatonikus eszmék átsegítették a kétségeken.

Felfedezte a kolostori élet erejét és értékét, úgy érezte, hogy egyedül az önmegtartóztatás útján, a bölcsesség gyakorlásával lehet boldogulni. Ezért a szerzetesi életforma mellett döntött és visszatérve Thatagstébe hozzáfogott az új életforma kialakításához. Hippóban pappá, majd püspökké szentelték, ahol haláláig papjaival szerzetesi közösségben élt.

A TINTA Könyvkiadónak ez a kiadványa Szent Ágoston tanításából tartalmaz hosszabb-rövidebb intelmeket, iránymutató gondolatokat. Mivel számára az önmérséklet és az elvonulásban történő elmélkedés fontos tapasztalatok voltak, a legtöbb idézet ezek gyakorlására ösztönöz, ezek előnyeit taglalja. Istenről, Krisztus követéséről, szenvedéséről is találunk érdekes megállapításokat. A gyűjtemény alapjául szolgáló kötet Révész László 1941-ben kiadott Florilegiuma, melyben egyházi és klasszikus írók rövid történeteit, szentenciáit adta közre.

Révész László latinul és magyarul is szerepeltette az egyes idézeteket, ebben mi is követtük. A tematikus elrendezés során viszont egyes általa használt témamegjelöléseket átirunk vagy többeket összevontunk. A témák között találunk az örömhöz, szorongattatáshoz, vágyhoz, kétszínűséghez, szüzességhez kötődő idézeteket. Az olvasó párhuzamosan követheti a latin és magyar szöveget, így az érdeklődők összehasonlíthatják egy-egy szavunkat annak latin megfelelőjével.

A boldogságról például így ír Ágoston: „Brevis est molestia, aeterna erit beatitudo tua; ad modicum doles, sine fine gaudebis.” „Rövid a szomorúságod, örökös lesz a boldogságod; kevésbé szomorkodsz, vég nélkül fogsz örvendeni.”

Ajánljuk ezt a kötetet azoknak, akik szívesen megismerkednének Szent Ágoston gondolataival, egy IV. századi püspök világlátásával. Bátran állíthatjuk, hogy olyan igazságokat fogalmazott meg, melyek több mint 1600 év múltán is érvényesek.